

Praktiske lærerressourcer til støtte for elevengagement og fastholdelse

Indholdsfortegnelse

Om Engaging Minds-projektet	03
Sådan bruger du denne håndbog	04
Kontekst: Engaging Minds-forskningsrammen	06
Beskyttelsesfaktor 1: Tilhørsforhold og skoletilknytning	09
Beskyttelsesfaktor 2: Relationer og støttenetværk	15
Beskyttelsesfaktor 3: Studerendes handlekraft, stemme og deltagelse	23
Beskyttelsesfaktor 4: Håndtering af stress og støtte til trivsel	33
Beskyttelsesfaktor 5: Meningsfuld læring og engagement i klasseværelset	39
Beskyttelsesfaktor 6: Fremtidige veje og ambitioner	44
Beskyttelsesfaktor 7: Tidlig identifikation og responsiv support	49
Beskyttelsesfaktor 8: Helhedskultur for skolen og systemer til engagement	56
Aktivitetsoversigt: Forbindelse af aktiviteter og praksis med beskyttende faktorer	60
Et sidste opmuntrende ord	62

Om Engaging Minds-projektet

Engaging Minds: Improving Student Retention Through Best Practices er et Erasmus+ samarbejdspartnerskabsprojekt, der samler partnere fra Danmark, Finland, Irland og Sverige for bedre at forstå de faktorer, der påvirker elevernes engagement, motivation, fastholdelse og risikoen for tidligt skolefrafald i ungdomsuddannelserne.

I hele Europa står skoler i stigende grad over for udfordringer med at støtte elever, der, selvom de formelt forbliver i uddannelsessystemet, kan opleve manglende engagement, stress og usikkerhed om deres fremtid eller vanskeligheder med at få kontakt med skolelivet. Selvom tidligt skolefrafald ofte ses som en enkeltstående begivenhed, viser forskningen konsekvent, at det er den sidste fase af en gradvis proces med manglende engagement. Denne proces kan begynde måneder eller endda år før en elev forlader uddannelsessystemet.

Projektet Engaging Minds har til formål at udforske denne proces ved at kombinere forskning, politiske perspektiver, undervisernes perspektiver, elevernes stemme og eksempler på bedste praksis fra deltagende partnerlande. Gennem spørgeskemaer, interviews, fokusgrupper, casestudier og sammenlignende analyser undersøgte projektet de faktorer, der sætter eleverne i risiko for at miste engagementet, og de betingelser, der hjælper dem med at forblive engagerede og gennemføre deres uddannelse med succes.

Fastholdelse af elever påvirkes af mere end blot akademiske præstationer. Eleverne er sandsynligvis mere engagerede, når de oplever en følelse af tilhørsforhold, har positive relationer med lærere og jævnaldrende, føler sig støttede, når de står over for udfordringer, forstår vigtigheden af deres uddannelse for deres fremtid og kan få adgang til relevant støtte, når de har brug for det.

De praktiske lærerressourcer i dette dokument er udviklet som et praktisk supplement til Engaging Minds Handbook. Det samler evidensbaserede og succesfulde aktiviteter, tilgange og eksempler fra deltagende lande, der kan hjælpe lærere og skoler med at styrke engagementet, støtte trivsel og reducere risikoen for elevers manglende engagement og tidlig skolefrafald. De inkluderede eksempler afspejler reel praksis, der anvendes af lærere i Danmark, Finland, Irland og Sverige, og som demonstrerer, hvordan engagement og fastholdelse kan understøttes gennem daglige interaktioner i klasseværelset, opbygning af gode relationer, trivselsinitiativer og tilgange, der omfatter hele skolen.

Målet med Engaging Minds-projektet er at hjælpe skoler og lærere med at skabe læringsmiljøer, hvor eleverne føler, at de hører til, bliver støttet, føler sig motiverede og kan trives.

Sådan bruger du denne ressource

Denne samling af praktiske lærerressourcer er designet som en praktisk reference og et værktøj for lærere, vejledere, mentorer, elevstøtteteams, skoleledere og andre uddannelsesprofessionelle, der ønsker at styrke elevernes engagement og reducere risikoen for manglende engagement og tidlig skolefrafald.

Ressourcen er organiseret omkring de vigtigste beskyttende faktorer, der er opstået i Engaging Minds-forskningen, som er dokumenteret i Engaging Minds-håndbogen. Hvert afsnit fokuserer på et bestemt aspekt af elevengagement og -fastholdelse og omfatter praktiske aktiviteter, evidensbaserede tilgange og eksempler fra partnerskoler og projektpartnere.

Hver aktivitet indeholder oplysninger om dens formål, hvem den er beregnet til, hvornår den kan være mest nyttig, hvordan den kan implementeres, og hvordan den kan bidrage til elevernes engagement. Nogle aktiviteter kan bruges i klasseværelserne med det samme, mens andre beskriver bredere programmer eller praksisser, som skolerne måske ønsker at tilpasse og udvikle yderligere.

Aktiviteterne i dette lærerressourcemateriale er mest effektive, når de integreres i en helhedsorienteret tilgang til at skabe læringsmiljøer, hvor eleverne føler sig trygge, værdsatte, forbundet og støttede. Lærere opfordres til at vælge og tilpasse aktiviteter baseret på deres elevers behov og realiteterne i deres egen skole og klasseværelseskontekst.

De praktiske eksempler, der er inkluderet i denne lærerressource, er bidraget af projektpartnere i Danmark, Finland, Irland og Sverige. Mens alle eksempler sigter mod at styrke elevernes engagement og fastholdelse, bidrager hver partner med et unikt perspektiv, der er formet af deres erfaring, kontekst og ekspertiseområder. Sammen viser de, at der ikke findes én løsning til at forbedre engagementet. I stedet styrkes engagementet gennem en kombination af støttende relationer, meningsfulde læringsoplevelser, elevdeltagelse, trivselsstøtte, fremtidige ambitioner og koordinerede skolesystemer.

Selvom hver partner bidrager med et unikt perspektiv og fokusområde, er det vigtigt at erkende, at mange af aktiviteterne og tilgangene understøtter flere engagementfaktorer samtidigt. I denne ressource er aktiviteterne grupperet efter den engagementfaktor, som de bidrager stærkest til.

Studerendes engagement er dog en kompleks og sammenhængende proces, og mange af eksemplerne i håndbogen kunne med rette placeres i mere end ét afsnit.

De nedenfor præsenterede landeperspektiver fremhæver derfor de dominerende temaer i hver partners bidrag snarere end at give en endelig kategorisering af deres aktiviteter og praksis.

Danmark: Klasseværelsesengagement og Reflekterende undervisningspraksis

De danske eksempler fokuserer på rollen af hverdagens klasseoplevelser i at understøtte engagement. De demonstrerer, hvordan klare lektionsstrukturer, elevdeltagelse, aktiv involvering, Bevidst teknologibrug og reflekterende undervisningspraksis kan bidrage til mere engagerende læringsmiljøer. Der lægges særlig vægt på lærer-elev-interaktion og lærerrefleksionens rolle i at forme elevernes læringsoplevelser.

Finland: Trivsel, selvbevidsthed og tilhørsforhold som studerende

De finske eksempler fremhæver vigtigheden af at hjælpe eleverne med at forstå sig selv, udvikle selvtillid, styrke relationer med jævnaldrende og opbygge en følelse af tilhørsforhold i skolefællesskabet. Gennem reflekterende aktiviteter, trivselsfokuserede værktøjer og støttestrukturer for jævnaldrende viser det finske bidrag, hvordan engagement kan styrkes ved at støtte elevernes personlige udvikling og sociale tilknytning.

Irland: Relationer, familieengagement og koordineret støtte

De irske eksempler understreger vigtigheden af stærke relationer, mentorordninger, familieengagement og tidlige interventionssystemer. De illustrerer, hvordan skoler kan skabe koordinerede strukturer, der identificerer elever, der kan have brug for støtte, styrker forbindelserne mellem hjem og skole og yder flere lag af akademisk, pastoral og trivselsmæssig støtte for at fremme engagement og fastholdelse.

Sverige: Mentorordninger, fremtidige ambitioner og veje til succes

De svenske eksempler fokuserer på at hjælpe eleverne med at udvikle selvtillid, identificere styrker og forbinde deres læring med fremtidige muligheder. Gennem mentorordninger, iværksætteri, projektbaseret læring og fremtidsberedskabsaktiviteter fremhæver det svenske bidrag vigtigheden af at hjælpe eleverne med at udvikle ambitioner, udforske veje og se formål og relevans i deres uddannelse.

Kontekst: Forskningsrammen for Engaging Minds

Forskningen i Engaging Minds, som er dokumenteret i Engaging Minds Handbook, fremhæver, at elevers engagement og fastholdelse formes af en kombination af akademiske, sociale, følelsesmæssige og institutionelle faktorer. På tværs af partnerlandene viser resultaterne konsekvent, at manglende engagement sjældent skyldes en enkelt årsag. I stedet udvikler det sig gradvist gennem samspillet mellem flere risikofaktorer, herunder stress, lavt støtteniveau, svage familiære forbindelser til skolen, usikkerhed om veje og vanskeligheder, der opleves under vigtige uddannelsesmæssige overgange.

Samtidig identificerede forskningen også en række beskyttende faktorer, der hjælper elever med at forblive engagerede og i stand til at gennemføre deres ungdomsuddannelse (og videre). Disse beskyttende faktorer er grundlaget for Engaging Minds Research Framework og danner strukturen for denne praktiske lærerressource.

Den er organiseret omkring syv sammenhængende temaer, som kort beskrives i tabellen nedenfor:

Beskyttende faktor for studerendes engagement og fastholdelse

1. Tilhørsforhold og skoletilknytning

Elever, der føler sig forbundet med deres jævnaldrende, lærere og det bredere skolesamfund, er mere tilbøjelige til at deltage i læring og forblive engagerede i skolelivet. Følelser af tilhørsforhold styrker modstandsdygtighed og hjælper eleverne med at navigere i udfordringer og overgange.

2. Relationer og støttenetværk

Tillidsfulde relationer med lærere, mentorer, tutorer og jævnaldrende fremstår som en af de stærkeste positive faktorer, der er identificeret på tværs af projektet. Positive relationer giver følelsesmæssig støtte, øger villigheden til at søge hjælp og skaber en følelse af tryghed og forbindelse.

Beskyttende faktor for studerendes engagement og fastholdelse

3. Studerendes handlekraft, stemme og deltagelse

Elever er mere tilbøjelige til at engagere sig, når de føler sig hørt, værdsat og aktivt involveret i læringsprocessen. Muligheder for deltagelse kan styrke motivation, selvtillid og ejerskab over læring. Engagement er mere sandsynligt, når læring føles relevant, opnåelig og målrettet. Undervisning af høj kvalitet, en klar forståelse af forventninger, modtagelse af støttende feedback og muligheder for aktiv deltagelse bidrager til et stærkt engagement i klasseværelset.

4. Fremtidige veje og ambitioner

Elever, der forstår relevansen af deres uddannelse og forbinder læring med fremtidige mål, har større sandsynlighed for at holde ud trods udfordringer. Motivationen styrkes, når eleverne anerkender deres styrker, forstår deres ambitioner og kan se meningsfulde veje ud over skolen.

5. Velvære, motivation og modstandsdygtighed

Stress og angst viste sig at være en af de mest betydningsfulde stressfaktorer forbundet med manglende engagement. Studerende hævder at de ofte oplever pres forbundet med arbejdsbyrde, evalueringer, deadlines og balancering af ansvarsområder.

6. Tidlig identifikation og responsiv støtte

Over hele Europa anerkendes overgange som perioder, hvor studerende er i stigende grad sårbare. Skift mellem uddannelsesstadier, valg af fag eller programmer og planlægning af fremtidige veje kan skabe usikkerhed og øge risikoen for manglende engagement. Forskningen identificerede mentorordninger, vejledning og fleksible veje som løsninger til at støtte fastholdelse af studerende.

7. Helhedskultur og system til engagement på skolen

Elevengagement styrkes, når skoler integrerer støttende relationer, inkluderende praksis og koordinerede støttesystemer i elevernes hverdag. En helhedsorienteret tilgang til elevengagement er med til at skabe betingelserne for vedvarende engagement og vellykket deltagelse i uddannelse. Det sikrer, at eleverne er kendte, værdsatte, støttede og forbundet.

Hvordan forskningsrammen bruges i lærerressourcen

Disse beskyttende faktorer, der præsenteres i Engaging Minds-forskningsrammen, giver en praktisk og evidensbaseret forståelse af, hvordan man kan støtte og forbedre studerendes engagement og fastholdelse.

De giver også en struktur til denne praktiske lærerressource. Hvert afsnit udforsker en af de beskyttende faktorer mere detaljeret, forklarer hvorfor den er vigtig, og præsenterer praktiske eksempler og aktiviteter for lærere, der kan bruges til at styrke engagementet og reducere risikoen for elevers manglende engagement og tidlig skolefravald.

Forklaring til anvendte ikoner

Ikoner bruges gennemgående i aktivitetsbeskrivelserne. Det er det, de betyder.

Instruktion

Værktøj

Handling

Sammenlign

Drøft

Reflekter

Vær opmærksom

Hvorfor det virker

Øvelseseksempel

Tilhørsforhold og skoletilknytning

Hvorfor det betyder noget?

En stærk tilhørsfølelse er en af de mest beskyttende faktorer for at støtte elevernes engagement og fastholdelse. Elever, der føler sig forbundet med deres jævnaldrende, lærere og skolefællesskabet, er mere tilbøjelige til at deltage i læring, søge støtte, når der opstår vanskeligheder, og forblive engagerede i at gennemføre deres uddannelse. Hvis det ikke lykkes at danne et tilhørsforhold, kan det lede til isolation, have ingen eller svage relationer til jævnaldrende og ikke at føle sig tilknyttet skolen, samt risiko for manglende engagement og tidlig skolefrafald.

Tilhørsforhold er ikke noget, der udvikler sig automatisk. Det opnås ved at tilbyde muligheder for, at eleverne lærer hinanden at kende ved at deltage i fælles oplevelser. Dette får eleverne til at føle, at de er en værdsat del af skolefællesskabet. I Danmark viste tilhørsforhold et af de stærkeste beskyttende forhold til fastholdelse af elever, mens svenske og finske elever rapporterede positive jævnaldrende relationer som vigtige bidragydere til deres skoleoplevelse.

Praktiske værktøjer

Ligheder og forskelle-aktivitet

Mål:

Støtte til relationer mellem jævnaldrende og grupper

Velegnet til:

Tutorgrupper, Klassedannelse, Grupper af nye studerende

Hvornår:

Begyndelsen af skoleåret, under overgange, når der opbygges gruppesammenhold

Tid krævet:

~30 minutter

Formål

Mennesker har et behov for at føle, at de hører til sammen med andre, at være en del af noget. I begyndelsen af et skoleår på en ny skole reflekterer en elev over, hvordan de kan forbinde sig med andre, og hvad de har til fælles med de andre medlemmer. Samtidig er det vigtigt for dem at føle sig unikke, at have noget, der adskiller dem fra resten.

Sådan fungerer det

Gruppen er opdelt i mindre grupper på 4-5 personer.
Giv hver gruppe noget papir og en pen.

Målet er, at hver gruppe skal notere så mange ting som muligt, som de har til fælles. Disse kan omfatte ting, som alle kan lide eller ikke kan lide, gør eller ikke gør, ting som alle har eller ikke har, og så videre.

Efter aktiviteten vælger hver gruppe et fællestræk, som de præsenterer for de andre på en sjov og kreativ måde. For eksempel gennem mime, en kort sketch, en levende statue osv.). Resten af deltagerne gætter hvad det er.

Hvorfor det virker

Denne aktivitet hjælper eleverne med at opdage fælles interesser og oplevelser, styrke forbindelser og skabe en følelse af tilhørsforhold i gruppen. Samtidig anerkender den individuelle forskelle og opfordrer eleverne til at værdsætte hinandens unikke perspektiver. Stærke relationer med jævnaldrende og en følelse af tilhørsforhold er vigtige beskyttende faktorer for elevernes engagement, trivsel og deltagelse i skolelivet.

Mål: Støtte til relationer mellem ligemænd og grupper

Velegnet til: Tutorgrupper, klasser i klasseværelset

Hvornår: Når man opbygger gruppesammenhold

Tid krævet: 10-15 minutter

Formål

Denne aktivitet opfordrer eleverne til at deltage i gruppediskussioner, dele deres perspektiver og lytte til andres erfaringer og idéer. Den støtter udviklingen af positive relationer med jævnaldrende, samtidig med at den hjælper lærerne med at skabe et inkluderende miljø, hvor alle elever har mulighed for at bidrage.

Sådan fungerer det

Eleverne står op i små grupper (4-7 elever i hver). De skiftes til at besvare det specifikke spørgsmål, der er skrevet på tavlen.

Spørgsmålet bør være bredt for at sikre, at alle elever har noget at sige.

Den første elev holder en garnnøgle, og når de er færdige med at tale, giver de det til en anden elev, mens de stadig holder fast i enden af garnet.

Dette skaber et 'net' af tanker, der gør det nemt for læreren at se, hvilke elever der har deltaget mest/mindst i diskussionen.

Hvorfor det virker

Eleverne er mere tilbøjelige til at føle sig forbundet med deres jævnaldrende, når de får strukturerede muligheder for at dele og lytte i et støttende miljø. Det visuelle netværk gør deltagelse synlig, fremmer en afbalanceret involvering og hjælper lærerne med at identificere elever, der måske er mindre engagerede i gruppediskussioner. Aktiviteten fremmer aktiv lytning, inklusion og gensidig respekt, samtidig med at den styrker elevernes følelse af tilhørsforhold i gruppen.

Komplimenter din partner

Mål: Støtte til relationer mellem ligemænd og grupper

Velegnet til: Tutorgrupper, klasser i klasseværelset

Hvornår: Når man opbygger gruppesammenhold

Tid krævet: 10-15 minutter

Formål

Denne aktivitet hjælper eleverne med at opbygge positive relationer med jævnaldrende ved at skabe muligheder for at anerkende og fejre andres styrker, præstationer og kvaliteter. Den opfordrer eleverne til at lytte opmærksomt, udvikle empati og lære mere om deres klassekammerater i et støttende og respektfuldt miljø.

Sådan fungerer det

Del eleverne op i par.

Lyt til din partner, når de fortæller en historie om en præstation, de er stolte af. Lytterens rolle er at lytte opmærksomt. Om nødvendigt kan og bør lytteren stille opfølgende spørgsmål.

Bagefter deler lytteren sin partners præstation enten i en lille gruppe eller med hele klassen og forklarer, hvad de beundrer ved den historie, de lige har hørt.

Læreren kan lave en runde mere, eller de samme par kan dele den anden persons historie i den følgende uges undervisning.

Hvorfor det virker

At føle sig værdsat og anerkendt af jævnaldrende er en vigtig faktor for elevernes følelse af tilhørsforhold og trivsel.

Ved at lytte opmærksomt til en anden persons historie og derefter dele den med andre, øver eleverne sig i aktiv lytning, perspektivtagning og positive kommunikationsevner.

Aktiviteten flytter opmærksomheden mod styrker og præstationer, hvilket bidrager til at opbygge gensidig respekt, styrke sociale forbindelser og skabe en mere positiv og støttende klassekultur.

Mål: Studerende-til-studerende støtte

Velegnet til: Afgangselever og nye elever

Hvornår: Begyndelsen af skoleåret, under overgange, når der opbygges gruppesammenhold

Tid krævet: Helårsforpligtelser for elever og en støttelærer

Formål

I finske gymnasier er tutor-elevsystemet en form for peer-støtte, hvor frivillige elever fra andet år udvælges til at støtte førsteårselever, dvs. dem, der er nye på skolen. Formålet med systemet er at hjælpe nye elever med at falde til i skolemiljøet, styrke fællesskabsfølelsen og yde støtte til studier og daglige skolepraksisser.

Sådan fungerer det

Undervisningen er baseret på frivillig deltagelse. Interesserede andetårsstuderende kan ansøge om at blive tutorer.

De udvalgte studerende får træning i rollen. Denne træning er organiseret af én lærer, der er aflønnet og trænet i rollen. De arbejder sammen med forskellige nonprofitorganisationer for at give den bedst mulige træning.

Tutorstuderende arbejder i grupper eller små teams og er ofte tildelt specifikke førsteårsgrupper. Tutorernes hovedopgaver omfatter:

1

Byde nye elever velkommen og introducere dem til skolens rutiner i starten af skoleåret. f.eks. rundvisninger på campus, støtte til 1. årsstuderende i løbet af deres første to skoledage

2

Støtte til gruppesammenhold og bidrage til at skabe en positiv atmosfære, For eksempel ved at organisere gruppeaktiviteter på de første dage og ugentlige klasselærermøder

3

Yde støtte inden for områder som studieteknikker, tidshåndtering og generelle spørgsmål relateret til gymnasiestudier

4

Deltagelse i skolens hverdag, for eksempel ved at hjælpe med at organisere arrangementer og temadage sammen med personalet

5

Agere som imødekommende støttepersoner, som nye studerende kan henvende sig til for at få råd

Tutorer erstatter ikke lærere eller studievejledere, men de supplerer skolens støttenetværk ved at tilbyde tilgængelig støtte fra jævnaldrende.

Hvorfor det virker

Overgangen til et nyt skolemiljø kan være udfordrende for mange elever og kan påvirke deres følelse af tilhørsforhold, selvtillid og engagement. Peer-støtteprogrammer hjælper med at reducere denne usikkerhed ved at give nye elever tilgængelig vejledning fra jævnaldrende, der for nylig selv har oplevet den samme overgang.

Fordi tutorelever ofte ses som imødekommende og relaterbare, kan de hjælpe nye elever med at opbygge sociale forbindelser, navigere i skolens rutiner og hurtigere føle sig som en del af skolefællesskabet.

Dette styrker elevernes følelse af tilhørsforhold, fremmer positive relationer og giver et ekstra lag af støtte, der kan bidrage til vellykket engagement og fastholdelse.

Relationer og støttenetværk

Hvorfor det betyder noget?

At have tillidsfulde og støttende relationer viste sig at være en af de mest konsekvente beskyttende faktorer i Engaging Minds-forskningen. Elever, der føler sig anerkendt, støttet og forstået af lærere, mentorer og jævnaldrende, er mere tilbøjelige til at forblive engagerede i læring og søge hjælp, før udfordringerne bliver overvældende. At have stærke lærer-elev-relationer er især vigtigt i overgangsperioder og for elever, der oplever akademiske, sociale eller personlige vanskeligheder.

Elever, der har større risiko for at miste interessen, rapporterer ofte lavere niveauer af opfattet støtte fra skolen. Det er centralt at have eller opbygge stærke relationer for at fastholde eleverne. Det understreger vigtigheden af at skabe muligheder for regelmæssige opfølgninger, mentorordninger og personlig støtte.

Praktiske værktøjer

Klasselærersystem til fremme af trivsel og relationer

Mål: Relations- og støttenetværk | Helhedsstøttestruktur for skolen

Velegnet til: Skoleledere, vejledere, klasselærere, studievejledere, elevstøtteteams

Hvornår: Gennem hele studieåret som en del af et struktureret støttesystem

Tid krævet: Løbende hele året. Kræver tidsallokering for involverede lærere

Formål

Klasselærersystemet har til formål at støtte elevernes trivsel, motivation, engagement og fastholdelse ved at sikre, at alle elever har adgang til en udpeget lærer, der yder vejledning, støtte og er et fast kontaktpunkt gennem hele studieåret eller hele studiet.

Tilgangen anerkender, at eleverne står over for forskellige udfordringer på forskellige stadier af deres uddannelsesrejse. Ved at yde konsekvent og struktureret støtte hjælper klasselærerne eleverne med disse udfordringer ved at udvikle sociale og studiemæssige færdigheder, fremme tidsstyringsstrategier, tilbyde trivselspraksis og hjælpe med at opbygge modstandsdygtighed gennem hele deres uddannelse for effektivt at håndtere og overvinde udfordringer.

Sådan fungerer det

Når eleverne starter i gymnasiet, bliver de tildelt en klasse og en udpeget vejleder eller klasselærer.

Denne lærer er ansvarlig for at støtte elevernes generelle trivsel og skolemotivation i klassen og fungerer som første kontaktpunkt, når der opstår bekymringer.

I 2022-2023 arbejdede skoler i Tampere-regionen i Finland sammen om "Suunta"-projektet, som udviklede og delte klasseværktøjer og støttetilgange designet til at hjælpe klasselærere i deres rolle. Disse værktøjer var organiseret efter elevernes studiestadium og fokuserede på fire brede temaer: Sociale færdigheder og teambuilding, studiefærdigheder, tidshåndtering samt trivsel og stresshåndtering.

1

Sociale færdigheder og teambuilding

Hjælper eleverne med at opbygge relationer og udvikle en følelse af tilhørsforhold i løbet af deres første år på gymnasiet. Da eleverne kommer fra forskellige skoler og baggrunde og studerer i varierende faggrupper, fokuserer aktiviteterne på at styrke sociale forbindelser, kommunikationsevner og gruppesammenhold.

2

Studiefærdigheder

Eleverne støttes i at identificere effektive læringsmåder og håndtere kravene i en ungdomsuddannelse. Fokuset udvikler sig gennem hele deres studier, startende med studievaner og læringsstrategier og senere med vægt på målsætning, motivation, vedvarende indsats og forberedelse til studentereksamen.

3

Tidsstyring

Studerende opfordres til at udvikle praktiske strategier til at håndtere deres arbejdsbyrde, organisere deres tid, prioritere opgaver og forberede sig på perioder med øget akademisk efterspørgsel. Der lægges vægt på at støtte studerende i løbet af første og andet studieår, mens de tilpasser sig tempoet i den gymnasiale uddannelse.

4

Velvære og stresshåndtering

Tilgangen opfordrer de studerende til at reflektere over deres velbefindende og udvikle strategier til at håndtere stress. Gennem hele deres studier støttes de studerende i at erkende deres styrker, opretholde balance og udvikle måder at håndtere stigende akademiske krav på.

Tutorsamarbejde

Et centralt aspekt af tilgangen er at styrke samarbejdet mellem fagfolk, der er involveret i at støtte studerende. Projektet fremmede samarbejdet mellem:

Faglærere
 Klasselærere og vejledere
 Vejledere
 Specialundervisningslærere
 Studerende tutorer
 Skolepsykologer
 Skolesocialrådgivere
 Skolesygeplejersker

Projektet etablerede også et regionalt tutornetværk for at understøtte deling af klasseværelsesværktøjer, erfaringer og bedste praksis mellem skoler.

Hvorfor det virker

Klasselærersystemet giver eleverne en konsekvent og betroet voksen, der kan støtte dem gennem hele deres studier. Ved at kombinere regelmæssig kontakt, struktureret støtte og samarbejde mellem professionelle hjælper tilgangen skolerne med at imødekomme elevernes akademiske, sociale og trivselsmæssige behov på en koordineret måde.

Tilgangen fremhæver, hvordan engagement og fastholdelse kan styrkes gennem proaktive støttestrukturer, der hjælper eleverne med at navigere i de stigende krav fra gymnasieuddannelserne, samtidig med at motivation, trivsel og en følelse af tilhørsforhold opretholdes.

Mål:

Helhedskultur og systemer til engagement for hele skolen |
Lærerrefleksion og professionel læring

Velegnet til:

Lærere, vejledere og skoleledere

Hvornår:

Som en del af løbende faglig udvikling, skoleforbedringsinitiativer eller samarbejdsorienteret refleksion over undervisningspraksis.

Tid krævet:

Én lektionsobservation plus en opfølgende diskussion (ca. 60-90 minutter i alt)

Formål

Peerobservation giver lærerne mulighed for at lære af hinandens klasseværelsespraksis, reflektere over undervisningsmetoder og diskutere strategier, der understøtter elevernes engagement og læring.

Tilgangen opfordrer til professionel dialog og hjælper lærerne med at få nye perspektiver på interaktioner i klasseværelset, deltagelse, lektionsstruktur og læringsmiljøer.

Sådan fungerer det

To lærere vælger at deltage i en peerobservationsproces.

Før observationen

Lærerne mødes kort for at diskutere formålet med observationen og identificere specifikke spørgsmål eller fokusområder. Eksempler kan omfatte:

- Hvor aktivt deltager eleverne i timerne?
- Har eleverne mulighed for at bidrage og stille spørgsmål?
- Hvordan bruges digitale værktøjer i læringsaktiviteter?
- Hvilke strategier i klasseværelset synes at understøtte engagement og koncentration?
- Hvordan fremmer læreren interaktion og diskussion?

Den observerende lærer bruger de aftalte spørgsmål til at guide sine observationer.

Under observationen

Den observerende lærer deltager i lektionen og notere observationer relateret til de aftalte fokusområder.

Der lægges vægt på at forstå praksis i klasseværelset og identificere styrker, mønstre og muligheder for refleksion snarere end at evaluere præstationer.

Efter observationen

Begge lærere mødes til en opsummeringssamtale.
Diskussionen fokuserer på:

- Hvad der blev observeret
- Hvad der syntes at understøtte elevernes engagement
- Spørgsmål eller indsigter, der opstod
- Mulige ideer til fremtidig praksis
- Målet er kollaborativ læring snarere end formel evaluering.

Hvorfor det virker

Undervisning kan ofte være en individuel praksis med begrænsede muligheder for at observere kolleger i aktion. Fagfælleobservation skaber strukturerede muligheder for professionel refleksion og fælles læring.

Ved at diskutere virkelige klasseoplevelser kan lærere få nye ideer, reflektere over deres egen praksis og udvikle en fælles forståelse af effektive tilgange til elevengagement.

I den danske kontekst var erfaringerne med peerobservation blandede. Nogle lærere så det som en værdifuld mulighed for at lære af kolleger og observere forskellige undervisningsmetoder. Andre opfattede det som et ekstra krav til den allerede begrænsede tid eller som en form for overvågning.

Disse erfaringer fremhæver vigtigheden af at etablere tillid, klare formål og en udviklende snarere end en evaluerende tilgang.

Mål:

Styrkelse af partnerskaber mellem hjem, skole og lokalsamfund for at støtte elevernes engagement

Velegnet til:

Implementering på tværs af skolen, skoleledelse, elevstøtteteams, forældre og værger

Hvornår:

Gennem hele skoleåret, især når det gælder støtte til elevernes overgange, fremmøde og familiens inddragelse i uddannelsen

Tid krævet:

Løbende gennem hele skoleåret

Formål

At styrke samarbejdet mellem hjem og skole ved at opbygge tillidsfulde relationer til familierne, forbedre kommunikationen og arbejde tæt sammen om at fjerne barrierer for elevernes fremmøde, engagement, trivsel og læring.

Gennem tidlig indsats og løbende støtte til familierne bidrager Hjem-Skole-samarbejdet til at skabe de rammer, der gør det muligt for alle elever at deltage fuldt ud i skolens fællesskab.

Sådan fungerer det

Mens mange af eksemplerne i denne lærerressource fokuserer på relationer i skolen, viser den irske Home School Community Liaison (HSCL)-tilgang, hvordan partnerskaber med familier og lokale organisationer kan styrke elevernes engagement, fremmøde, trivsel og fastholdelse.

Hjem-skole- og lokalsamfundskontakten (HSCL) fremmer og støtter engagement med forældre.

Det fokuserer på at opbygge stærke partnerskaber mellem hjemmet, skolen og det bredere samfund for at støtte elevernes uddannelsesmæssige succes, fremmøde, trivsel og inklusion.

HSCL-koordinatoren opfordrer forældre til at blive aktive deltagere i skolelivet gennem åben kommunikation, støttetjenester og imødekomende initiativer som gratis forældrekurser og workshops.

Eksempler på forældreinddragelse i skolen inkluderer:

- Organisering af forældrekafe og uformelle sammenkomster for at hjælpe forældre med at føle sig velkomne og forbundet med skolefællesskabet.
- Gratis forældreklasser som yoga, zumba, bogklub, spansk og et forældrestøttehold, der kører hele året rundt.
- Gratis workshops som 'At lære at bruge sit barns iPad', 'Internetsikkerhed' og 'Gør-det-selv'-workshops har været meget succesfulde.
- Støtte til fremmødeinitiativer og samarbejde med familier for at forbedre elevernes engagement og fastholdelse.
- Tilbyder vejledning og informationsmøder om uddannelse, karriere og overgange gennem arrangementer såsom karriere- og uddannelsesmesser.
- Oprethold regelmæssig kommunikation med forældrene gennem møder, telefonopkald og hjemmebesøg.
- Forbinder familier med relevant lokalsamfundsstøtte, såsom et familiestøttecenter og andre tjenester, hvor det er nødvendigt.
- Fremme positive relationer mellem forældre, lærere og skoleledelse for at sikre, at eleverne støttes holistisk.

Skolens HSCL-tilgang afspejler en elevcentreret og inkluderende etos ved at anerkende forældre som deres børns primære undervisere og værdsætte samarbejde som en nøglefaktor i at forbedre elevernes resultater, selvtillid, fremmøde og generelle trivsel.

Hvorfor det virker

Elever har større sandsynlighed for at engagere sig og få succes i skolen, når de vigtigste voksne i deres liv arbejder sammen for at støtte dem.

Stærke partnerskaber mellem hjem og skole forbedrer kommunikationen, opbygger tillid og skaber en fælles forståelse af elevernes behov og styrker.

Ved at reducere barrierer for forældreinddragelse og forbinde familier med relevant støtte i lokalsamfundet, hjælper HSCL-tilgangen med at skabe et stærkere støttenetværk omkring eleverne.

Dette bidrager til forbedret fremmøde, trivsel, engagement og fastholdelse af elever, samtidig med at det fremmer et mere inkluderende og forbundet skolefællesskab.

Studerendes handlekraft, stemme og deltagelse

Hvorfor det betyder noget?

Eleverne forbliver sandsynligvis engagerede, når de kan se en forbindelse mellem deres nuværende læring og deres fremtidige ambitioner. Motivationen er stærkere, når eleverne forstår deres styrker, anerkender fremskridt og føler sig i stand til at nå meningsfulde mål.

Engaging Minds-undersøgelsen fremhævede vigtigheden af at hjælpe eleverne med at udvikle selvbevidsthed, identificere personlige styrker og opbygge tillid til deres evne til at lykkes.

Elever, der har en følelse af formål og retning, er ofte bedre rustet til at overvinde tilbageslag og holde ud, når læring bliver udfordrende.

Aktiviteterne i dette afsnit opfordrer eleverne til at reflektere over deres styrker, identificere motivationskilder og skabe realistiske veje til at nå deres mål.

Praktiske værktøjer

Grønne - Gule - Røde svarkort

Mål: Opmuntr elevernes deltagelse

Velegnet til: Undervisning i hele klasser

Hvornår: Tjek for forståelse, Indsamling af meninger eller feedback, Opmuntring af mere stille elever, Begyndelsen eller afslutning af en lektion, Støtte til diskussion i klasseværelset

Tid krævet: 2-10 minutter

Formål

Aktiviteten med de grøn-gule-røde svarkort giver alle elever en enkel og inkluderende måde at deltage i klassediskussioner og feedbackaktiviteter. Denne strategi gør det muligt for lærerne hurtigt at vurdere elevernes forståelse og meninger uden at kræve, at de taler foran hele klassen.

Aktiviteten kan bidrage til at skabe et mere deltagerpræget klasseværelsesmiljø ved at give alle elever mulighed for at bidrage, inklusive dem, der måske er mere tilbageholdende med at sige deres mening.

Sådan fungerer det

Læreren uddeler kortene og forklarer betydningen af hver farve. Afhængigt af spørgsmålet kan betydningen ændre sig.

Læreren stiller derefter klassen et spørgsmål.
Nogle eksempler kunne være:

- Forstår du dagens emne?
- Føler du dig klar til næste uges evaluering?
- Ved du, hvor du har brug for hjælp med dette emne?

Eleverne svarer ved at holde det kort op, der bedst repræsenterer svaret. De opfordres til at svare ærligt.

Læreren scanner lokalet og identificerer eventuelle svarmønstre.

Mest grøn: kan indikere selvtillid eller forståelse

Stort antal gule: kan tyde på usikkerhed eller behov for afklaring

Flere røde svar: kan indikere forvirring, uenighed eller et behov for støtte

Læreren følger op på klassens reaktionsmønstre, hvis det er relevant.

Eksempler:

- Kan en person, der valgte grønt, forklare deres tankegang?
- Hvad ville hjælpe med at ændre dit svar fra gult til grønt?
- Ville nogen, der valgte rød, forklare, hvad de fandt svært?

Lærertip

Brug de samme kort konsekvent gennem hele året. Med tiden bliver eleverne fortrolige med rutinen, hvilket gør det nemmere hurtigt at tjekke klassens meninger og behov uden at forstyrre flowet i en lektion. Det er et praktisk værktøj til klasseværelset i stedet for en engangsaktivitet.

Hvorfor det virker

Eleverne er mere tilbøjelige til at engagere sig i læring, når de får sikre og tilgængelige måder at deltage på.

De grønne-gule-røde svarkort giver alle elever mulighed for at bidrage samtidigt, inklusive dem, der måske er tilbageholdende med at tale foran deres jævnaldrende.

Aktiviteten giver lærerne øjeblikkelig feedback på elevernes forståelse, selvtillid og støttebehov, hvilket gør dem i stand til at tilpasse undervisningen og adressere misforståelser i realtid.

Ved at gøre deltagelse synlig, rutinemæssig og med lav risiko, fremmer tilgangen elevens stemme, understøtter formativ evaluering og hjælper med at skabe et mere inkluderende og rummeligt klasseværelsesmiljø.

Mål:

Elevstemme | Deltagelse | Klasseværelsesengagement

Velegnet til:

Undervisning for hele klassen, arbejde i små grupper, repetitionsaktiviteter, diskussionsbaserede lektioner

Hvornår:

Klassediskussioner, gruppearbejde, læringsgennemgangsaktiviteter, opmuntring til deltagelse, støtte i klasseværelset

Tid krævet:

10 – 20 minutter

Formål

Mange elever er tilbageholdende med at deltage i klassediskussioner, fordi de er usikre på, om deres svar er korrekt, eller fordi de er ængstelige for at blive kaldt op uventet eller overhovedet. Denne aktivitet giver eleverne tid til at forberede sig og sætter klare forventninger.

Da ansvaret for specifikke spørgsmål tildeles i starten af aktiviteten, ved eleverne på forhånd, hvornår de forventes at bidrage. Dette hjælper med at reducere angst, fremmer deltagelse og sikrer, at alle elever har mulighed for at deltage i diskussioner i klassen.

Sådan fungerer det

Læreren forbereder en række spørgsmål relateret til lektionens emne. Spørgsmålene kunne:

- Gennemgå tidligere læring
- Udforsk et nyt koncept
- Opfordr til diskussion eller kritisk tænkning
- Støtte til eksamensforberedelse

Lærerne deler klassen op i små grupper og deler alle spørgsmålene med hver gruppe og tildeler hver gruppe et specifikt spørgsmål.

Hver gruppe vil blive bedt om at besvare deres specifikke spørgsmål i klassen, men de vil også undersøge og diskutere de andre spørgsmål, de fik stillet.

Giv eleverne tid til at diskutere og besvare alle spørgsmål i deres grupper. Opfordr dem til at være særligt opmærksomme på det spørgsmål, de har fået tildelt, da de senere vil lede diskussionen om det spørgsmål.

Saml klassen igen, og bed hver gruppe om at dele deres svar på det tildelte spørgsmål. Andre grupper kan bidrage med yderligere idéer eller alternative synspunkter.

Efter hvert spørgsmål er blevet diskuteret, opsummerer læreren hovedpunkterne og afklarer eventuelle misforståelser.

Læreren opfordrer eleverne til at reflektere over ligheder og forskelle mellem de svar, som de enkelte grupper deler.

Hvorfor det virker

Eleverne er mere villige til at deltage, når forventningerne er klare, og de har tid til at forberede sig. Aktiviteten fremmer ansvarlighed og reducerer samtidig angst. Gennem denne øvelse kan eleverne forberede deres svar og føle sig trygge i visheden om, at der ikke vil være nogen ubehagelige overraskelser.

Tjekliste til refleksion over lærerengagement (tilpasset fra QTI)

Mål: Underviser Refleksion | Professionel Udvikling

Velegnet til: Lærere, skoleledere, uddannelsesstøttende fagfolk

Hvornår: Løbende faglig udvikling, lærerrefleksion og selvevaluering, handling på elevfeedback

Tid krævet: Langsigtet professionel udviklingsproces

Formål

Forståelse af, hvordan eleverne oplever interaktioner i klasseværelset, kan give værdifuld indsigt i elevengagement. Spørgeskemaet om lærerinteraktion (QTI) tilbyder en struktureret tilgang, der hjælper lærere med at reflektere over, hvordan deres undervisningsstil opfattes af eleverne, og hvordan dette stemmer overens med deres egne intentioner og ambitioner som undervisere.

Denne tilgang er ikke en præstationsvurdering, men et værktøj til at understøtte professionel refleksion og dialog om lærer-elev-relationer i klasseværelset.

Sådan fungerer det

QTI-processen blev implementeret med succes i den danske skole over en periode på cirka 18 måneder (ca. halvandet år).

I løbet af denne tid:

- Lærere deltog i to runder af QTI-processen
- Deltagelse blev opfordret til og støttet af skolens ledelse
- Lærerne modtog feedback, der gør det muligt for dem at sammenligne forskellige perspektiver på interaktioner i klasseværelset.
- Fokus er på personlig refleksion og professionel læring.

Lærere opfordres til at betragte relationer og interaktioner i klasseværelset fra tre perspektiver:

- Hvordan oplevede og fortolkede eleverne lærerens interaktioner?
- Hvordan oplevede læreren sin egen interaktion?
- Hvordan ville læreren ideelt set foretrække, at disse interaktioner opleves?

De resulterende QTI-rapporter giver mulighed for individuel refleksion og professionel dialog.

Nogle nyttige refleksionsspørgsmål kan være:

- Hvordan oplever eleverne mit klassemiljø?
- Føler eleverne sig trygge ved at deltage og stille spørgsmål?
- Hvor imødekommende er jeg, når elever har brug for støtte?
- Hvordan kommunikerer jeg forventninger og feedback?
- Er der nogen forskelle på, hvordan jeg har til hensigt at interagere med eleverne, og hvordan disse interaktioner kan opleves?
- Hvilke aspekter af min undervisningspraksis bidrager stærkest til elevernes engagement?

BEMÆRK: Spørgeskemaet om lærerinteraktion (QTI) er et proprietært professionelt udviklingsværktøj udviklet af Dorte Ågård.

Engaging Mind-projektet gengiver ikke QTI-instrumentet eller -metoden i denne lærerressource.

Yderligere information om QTI-tilgangen kan fås hos Dorte Ågård via <https://dorteaagaard.com/qti/hvad-er-qti>.

Hvorfor det virker

Positive lærer-elev-relationer er blandt de stærkeste beskyttende faktorer for elevers engagement, trivsel og fastholdelse.

Lærere og elever oplever dog ikke altid interaktioner i klasseværelset på samme måde. Strukturerede refleksionsprocesser som f.eks. QTI opfordrer lærere til at overveje flere perspektiver på deres praksis, herunder hvordan deres interaktioner opfattes af eleverne.

Dette kan hjælpe med at identificere styrker, afdække potentielle huller mellem intention og erfaring og understøtte meningsfuld professionel vækst.

Ved at øge bevidstheden om, hvordan relationer i klasseværelset påvirker deltagelse, tilhørsforhold og motivation, hjælper processen lærerne med at skabe mere støttende og engagerende læringsmiljøer for alle elever.

Studerendes SWOT-analyse

Mål:

Motivation | Selvbevidsthed | Opbygning af selvtillid | Fremtidsplanlægning

Velegnet til:

Individuelle studerende, tutorgrupper, mentorsession, karrierevejledningsaktivitet, overgangsstøtteprogrammer

Hvornår:

Karrierevejledningssessioner, målsætningsaktiviteter, skolestart, overgangsplanlægning

Tid krævet:

20 – 30 minutter

Formål

SWOT-analysen (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) er en struktureret måde for studerende at tænke på sig selv som elever og identificere praktiske handlinger, der kan understøtte deres personlige og professionelle vækst.

Eleverne opfordres ofte til at fokusere på, hvad de skal forbedre, men har muligvis færre muligheder for at anerkende deres nuværende styrker, færdigheder og præstationer. Denne aktivitet hjælper eleverne med bedre at forstå deres styrker og udviklingsområder. Den hjælper dem også med at overveje de faktorer, der støtter eller hæmmer deres læring.

Sådan fungerer det

Eleverne laver en tabel med fire sektioner: styrker, svagheder, muligheder og trusler.

Eksempel på et SWOT-analysediagram for studerende

IDENTIFICER STYRKER

Eleverne identificerer først deres styrker og lægger dem i tabellen.

Opfordringer kan omfatte:

- Hvad kan du gøre godt?
- Hvad er du god til?
- Hvad anerkender andre dig som dygtig til?
- Hvilke færdigheder og viden har du allerede?
- Hvilken præstation er du stolt af?
- Hvilke personlige egenskaber hjælper dig med at få succes?

IDENTIFICER SVAGHEDER

Bed derefter eleven om at overveje områder, hvor de gerne vil forbedre sig. I tabellens svaghedsafsnit skal du skrive de områder ned, hvor du har brug for at forbedre dig og lære mere.

Opfordringer kan omfatte:

- Hvilken viden og hvilke færdigheder har du stadig brug for at udvikle?
- Hvad finder jeg udfordrende?
- Hvilke studievevaner kunne jeg forbedre?
- Hvilke opgaver har jeg en tendens til at undgå?
- Hvilke områder vil jeg gerne blive mere selvsikker på?

Mind eleverne om, at det at identificere svagheder ikke handler om kritik, men om at genkende muligheder for vækst.

IDENTIFICER MULIGHEDER

Eleverne identificerer muligheder bagefter.

Bed dem om at reflektere over faktorer, der kan understøtte deres læring og engagement.

Refleksionsspørgsmål kan omfatte:

- Hvad motiverer mig?
- Hvad interesserer mig?
- Hvordan kan jeg vække min nysgerrighed og entusiasme for læring?
- Hvilke muligheder har jeg, der kan hjælpe mig med at lære og vokse?
- Hvem kan støtte mig i at nå mine mål?
- Hvilke oplevelser vil jeg gerne udforske?

Opfordr eleverne til at tænke over både skolebaserede og personlige muligheder.

IDENTIFICER TRUSLER

Til sidst overvejer eleverne de faktorer, der kan reducere motivationen eller skabe hindringer for succes, i trusselsafsnittet af tabellen.

Opfordringer kan omfatte:

- Hvad reducerer min motivation?
- Hvad gør læring vanskelig for mig?
- Hvilke distraktioner påvirker mine studier?
- Hvilke udfordringer kan forhindre mig i at nå mine mål?
- Hvilken situation gør det sværere for mig at lære effektivt?

Mind eleverne om, at de bør fokusere på at genkende barrierer i stedet for at dømme eller bebrejde sig selv.

Når SWOT-analyseaktiviteten er afsluttet, opfordres eleverne til at gennemgå deres udfyldte SWOT-analyse og identificere vigtige indsigter.

Afhængigt af gruppen kan eleverne diskutere deres refleksioner med en partner, en lille gruppe, en vejleder eller en lærer.

Hvorfor det virker

Studerende er mere motiverede og engagerede, når de forstår deres egne styrker, genkender muligheder for vækst og føler sig i stand til at påvirke deres fremtidige succes.

SWOT-analysen opfordrer til struktureret selvrefleksion og hjælper eleverne med at udvikle større selvbevidsthed, selvtillid og ejerskab over deres læring.

Ved at identificere både interne faktorer (styrker og udviklingsområder) og eksterne faktorer (muligheder og udfordringer) får eleverne en mere afbalanceret forståelse af deres nuværende situation og kan begynde at udvikle realistiske mål og strategier til forbedring.

Denne proces understøtter motivation, selvtillid og fremtidsplanlægning, samtidig med at den fremmer en vækstorienteret tankegang.

Håndtering af stress og støtte til trivsel

Hvorfor det betyder noget?

Stress fremstår som en af de mest betydningsfulde risikofaktorer forbundet med manglende engagement på tværs af Engaging Minds-projektet. Studerende rapporterede, at de oplevede pres relateret til arbejdsbyrde, deadlines, krav til evaluering, fremtidige beslutninger og balancen mellem skole og andre ansvarsområder.

At støtte trivsel handler ikke blot om at reagere på problemer, når de opstår. Det indebærer også at hjælpe eleverne med at udvikle bevidsthed om deres vaner, rutiner og tidsforbrug, samtidig med at man fremmer sunde tilgange til læring og selvledelse.

Forskningen tyder på, at eleverne drager fordel af muligheder for at tænke over de faktorer, der understøtter eller hæmmer deres velbefindende, og for at udvikle strategier, der hjælper dem med at opretholde balancen i krævende perioder.

Aktiviteterne i dette afsnit støtter eleverne i at udvikle selvbevidsthed og erkende, hvordan deres valg og rutiner kan påvirke både trivsel og engagement.

Praktiske værktøjer

Tidsrevision af urdiagram – gennemgang af tidsforbrug (Finland)

Mål:

Velvære | Selvbevidsthed | Tidshåndtering | Sunde studievaner

Velegnet til:

Individuelle studerende, tutorgrupper, mentorsessioner, trivselsprogrammer, klasser i studieteknikker.

Hvornår:

Som en del af trivselstimer, som en del af studieteknikker eller selvledelse, når man støtter en elev, der oplever stress eller vanskeligheder med tidshåndtering, i starten af skoleåret.

Tid krævet:

15-20 minutter

Formål

Eleverne kan føle sig konstant travle uden at have et klart billede af, hvordan de rent faktisk bruger deres tid. Denne aktivitet opfordrer eleverne til at reflektere over deres daglige rutiner og identificere, hvordan deres tid er fordelt mellem obligatoriske aktiviteter, personlige ansvarsområder, fritidsaktiviteter og hvile.

Urdiagrammet hjælper eleverne med at udvikle en større bevidsthed om, hvordan de bruger deres tid, og om deres nuværende rutiner understøtter deres velbefindende, læring og personlige mål. Ved at sammenligne deres nuværende tidsforbrug med deres ideelle tidsforbrug kan de identificere muligheder for en sundere og bedre afbalanceret daglig rutine.

Sådan fungerer det

Introducer aktiviteten, og forklar, at den ikke er for at bedømme, hvordan eleverne bruger deres tid, men for at hjælpe dem med bedre at forstå deres daglige rutiner.

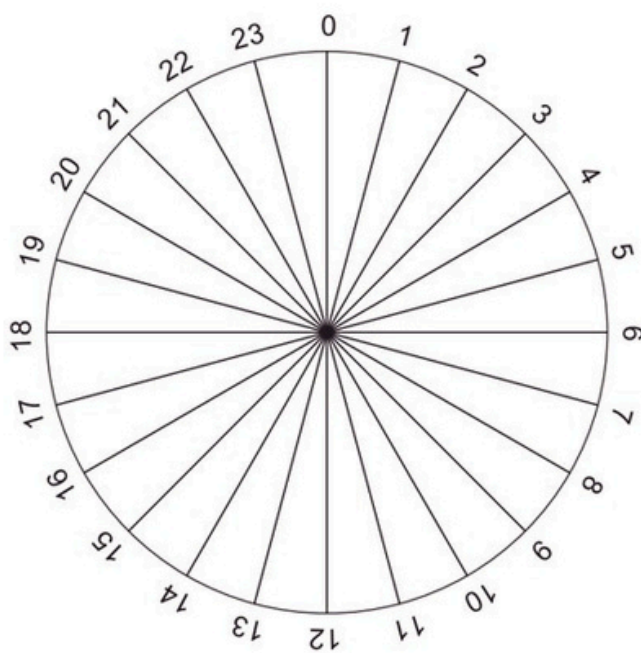
Giv hver elev to eksemplarer af urdiagramarket (se figur 1). Den ene vil være at registrere, hvordan de bruger deres tid i øjeblikket, den anden at registrere, hvordan de ideelt set gerne vil bruge deres tid.

Bed eleverne om at tænke på en typisk hverdag.

Ved hjælp af det første urdiagram skal eleverne ærligt registrere, hvordan de bruger deres tid i løbet af en dag.

Opfordr eleverne til at inkludere en blanding af obligatoriske, essentielle og fritidsaktiviteter.

Figur 1. Skabelon til urdiagram

Eksempler på aktiviteter, der kan markeres på uret:

Skole og klasser
Lektier og studier
Rejse og pendling

Søvn Måltider Sport og motion
Afslapning og nedetid.

Familieansvar
Hobbyer og interesser
Sociale aktiviteter
Skærmtid

Når eleverne har færdiggjort det første diagram, skal de overveje følgende spørgsmål:

- Hvor meget tid har jeg til at bruge på mig selv?
- Hvor meget af min dag bruger jeg på obligatoriske aktiviteter?
- Hvor meget tid bruger jeg på aktiviteter, jeg frit vælger?
- Hvor meget søvn får jeg?
- Hvor regelmæssigt spiser jeg måltider?
- Hvordan tager jeg vare på mit fysiske og mentale velbefindende?
- Er jeg tilfreds med, hvordan min tid er fordelt i øjeblikket?

Brug det andet urdiagram til at bede eleverne om at tegne, hvordan de ideelt set gerne vil bruge deres tid.

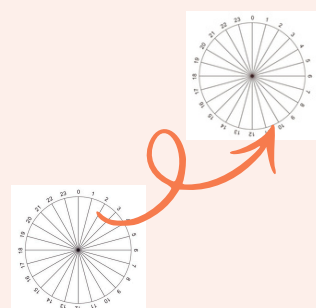
Opmuntr dem til at tænke realistisk, samtidig med at de overvejer, hvilke ændringer der kan forbedre deres velbefindende og balance.

Forklar, at afslapning er en vigtig del af velvære, og at alle har brug for muligheder for at hvile, lade op og simpelthen ikke lave noget fra tid til anden.

Bed eleverne om at sammenligne deres nuværende og ideelle tidsplan. Bed dem om at identificere:

- Hvad fungerer allerede godt?
- Hvad ville de gerne ændre?
- Hvilke ændringer føles realistiske?
- Hvilke små justeringer kunne de foretage med det samme?

Eleverne kan diskutere deres urdiagrammer med en partner, en lille gruppe, en vejleder eller lærer. Fokus bør være på selvbevidsthed og at identificere håndterbare ændringer i stedet for at skabe en perfekt tidsplan.

Spørgsmål til studenterrefleksion

- Hvad har overrasket dig ved, hvordan du bruger din tid i øjeblikket?
- Har du nok tid til at hvile og slappe af?
- Er der aktiviteter, der tager længere tid end forventet?
- Hvilke ændringer ville forbedre dit velbefindende?
- Hvad er én realistisk justering, du kunne foretage i denne uge?

Spørgsmål til refleksion over lærer/mentor

- Er eleverne bevidste om, hvordan de bruger deres tid?
- Er der fælles kilder til pres, der opstår på tværs af gruppen?
- Anerkender eleverne vigtigheden af søvn, velvære og fritid?
- Er der muligheder for opfølgende samtaler om arbejdsbyrde, stress eller studievaner?

Motivationstrappe (Finland)

Mål: Motivation | Målsætning | Selvtillid | Fremtidsplanlægning.

Velegnet til: Individuelle studerende, tutorgrupper, mentorsessioner, vejledningskurser, støtteprogrammer til overgangen.

Hvornår: Målsætningsaktiviteter, karrierevejledningssessioner, studieteknikprogrammer, mentorsamtaler, samtaler med studerende i risiko for at miste interessen.

Tid krævet: 20 – 30 minutter

Formål

Studerende har ofte ambitioner og forhåbninger, men kan have svært ved at identificere de praktiske skridt, der er nødvendige for at nå dem. Store mål kan nogle gange føles overvældende, hvilket får studerende til at miste motivationen eller blive usikre på, hvor de skal begynde.

Motivationstrappen hjælper eleverne med at opdele et mål i håndterbare trin og genkende de styrker og ressourcer, de har til rådighed for at gøre fremskridt og nå deres mål. Ved at fokusere på små, opnåelige trin opbygger eleverne selvtillid, udvikler en følelse af kontrol og styrker deres tro på, at succes er mulig.

Sådan fungerer det

Bed eleven om at tænke over noget, de gerne vil opnå, og bed dem om at skrive dette mål øverst på siden. Dette mål kan være akademisk, personligt, socialt eller fremtidsrettet orienteret. Dette hjælper eleven med at forbinde sig til deres mål i en bredere forstand af formål og motivation.

Eksempler på mål kunne omfatte:

- Forbedre min karakter i matematik
- Færdiggør et vigtigt projekt
- Bliv mere sikker på at tale i klassen
- Forbedre min fremmøde
- Udforsk en fremtidig karrierevej

Bed eleven om at reflektere over følgende spørgsmål i forhold til deres mål:

Hvad motiverer mig?

Opfordr dem til at skrive ned årsagerne til, hvorfor det er vigtigt for dem at nå dette mål.

Bed eleven om at overveje sine styrker og ressourcer gennem disse spørgsmål:

- Hvilke styrker har jeg allerede?
- Hvilke færdigheder kan hjælpe mig med at nå dette mål?
- Hvem kan støtte mig?
- Hvilke ressourcer er tilgængelige for mig?

Bed eleven om at overveje fordelene ved målet ved at udforske spørgsmål som:

- Hvilke fordele vil opnåelsen af dette mål give mig?
- Hvilken gavn vil det bringe andre?

Eleverne **tegner en trappe med seks trin** (eller bruger en skabelon).
De arbejder nedefra og opad og fuldfører hvert trin.

Trin 1 – Første handling

Hvad er det første jeg skal gøre?

Trin 2 - Næste handling

Hvad skal jeg gøre bagefter?

Trin 3 – Følgende handling

Hvad er det næste skridt på min rejse?

Trin 4 - Delmål

Hvilken vigtig milepæl vil vise mig, at jeg gør fremskridt?

Trin 5 – Motivation og tro

Hvad hjælper mig med at forblive motiveret?
Hvad styrker min tro på, at jeg kan nå dette mål?

Trin 6 – Sidste trin

Hvordan vil det se ud at nå mine mål?

Bed eleverne om at gennemgå deres trappe og overveje, hvilket trin de kan begynde på i dag?
Eleverne kan vælge at diskutere trappen med en partner, vejleder, mentor eller lærer.

Meningsfuld læring og engagement i klasseværelset

Hvorfor det betyder noget?

Eleverne er mere tilbøjelige til at engagere sig, når læringen føles målrettet, relevant og opnåelig. Klare forventninger, struktureret undervisning, støttende feedback og muligheder for aktiv deltagelse kan alle bidrage til stærkere engagement.

Resultaterne fra Engaging Minds fremhævede vigtigheden af at skabe læringsmiljøer, hvor eleverne forstår, hvad de forventes at gøre, hvorfor de gør det, og hvordan de kan få succes.

Selv små justeringer af rutiner og undervisningspraksis i klasseværelset kan bidrage til at øge fokus, deltagelse og selvtillid. De danske eksempler i dette afsnit viser, hvordan praktiske strategier i klasseværelset kan understøtte elevernes engagement ved at skabe struktur, reducere usikkerhed og fremme aktiv involvering i læring.

Praktiske værktøjer

Tjeklister til klarhed over lektioner (Danmark)

Mål: Engagerende lektioner | Elevengagement | Sæt forventninger

Velegnet til: Klasselærere, undervisning for hele klassen

Hvornår: I begyndelsen, under eller slutningen af en lektion for at understøtte struktur, klarhed og elevernes forståelse.

Tid krævet: 2 – 5 minutter

Formål

Tjeklister til klarhed over lektioner hjælper eleverne med at forstå, hvad de forventes at lære, hvilke aktiviteter de skal gennemføre, og hvordan succesfuld deltagelse ser ud. En klar struktur kan reducere usikkerhed, styrke elevernes selvtillid og hjælpe eleverne med at forblive fokuserede og engagerede gennem en lektion.

Sådan fungerer det

Lærerne giver et enkelt overblik over:

- Lektionsmål
- Aktiviteter, som eleverne vil gennemføre
- Nødvendige materialer eller ressourcer
- Forventede resultater eller succeskriterier
- Vigtige opgaver, der skal udføres inden lektionens afslutning

Tjeklisten kan præsenteres mundtligt, på tavlen eller som et udleveret dokument

Hvorfor det virker

Eleverne er mere tilbøjelige til at engagere sig, når de forstår, hvad der forventes af dem, og hvordan læringsaktiviteterne forbinder sig med lektionens mål. En klar struktur hjælper med at reducere forvirring, understøtter selvregulering og gør det muligt for eleverne at deltage mere selsikkert i klasseværelsets aktiviteter.

Håndskrevet refleksionsjournal (Danmark)

Mål

Engagerende lektioner | Elevengagement | Elevrefleksion

Velegnet til:

Studerende og lærere

Hvornår:

Ved afslutningen af en lektion, et projekt eller en læringssekvens.

Tid krævet:

5 – 10 minutter

Formål

Den håndskrevne refleksionsjournal opfordrer eleverne til at holde pause, reflektere over deres læring og engagere sig mere aktivt i deres egne fremskridt. Tilgangen skaber også muligheder for meningsfuld feedback og dialog med læreren.

Sådan fungerer det

Eleverne fører en håndskrevet notesbog eller dagbog, hvor de regelmæssigt reflekterer over:

- Hvad de lærte
- Hvad de fandt udfordrende
- Spørgsmål de stadig har
- Områder hvor de gerne vil have mere støtte
- Deres fremskridt i forhold til læringsmål

Lærerne gennemgår jævnligt journalerne og giver feedback.

Hvorfor det virker

Lærere rapporterede, at eleverne var mere tilbøjelige til at udføre reflekterende opgaver, når de var håndskrevne snarere end digitalt. Tilgangen opstod sideløbende med bredere bestræbelser på at reducere skærmbrug og øge brugen af fysiske læringsmaterialer.

Lærerne observerede, at eleverne ofte udviste øget motivation, når de vidste, at deres refleksioner ville blive gennemgået og anerkendt. Processen opfordrede også eleverne til at tage større ejerskab over deres læring og gav lærerne yderligere indsigt i elevernes forståelse og engagement.

Politik for brug af digital teknologi for studerende (Danmark)

	Mål:	Design af engagerende læringsoplevelser, elevhandlekraft, stemme og deltagelse
	Velegnet til:	Lærere, skoleledere, vejledere og elevstøtteteams
	Hvornår:	Som en del af en helhedsorienteret tilgang til håndtering af digital teknologi i klasseværelset og støtte af fokuserede læringsmiljøer
	Tid krævet:	Løbende praksis i klasseværelset og på skolen

Formål

Politikken for strukturerede skærme sigter mod at reducere digitale distraktioner og skabe læringsmiljøer, der understøtter koncentration, deltagelse og meningsfuldt engagement. Tilgangen anerkender, at digitale teknologier er værdifulde uddannelsesværktøjer, men at deres konstante tilstedeværelse også kan afbryde opmærksomheden, reducere deltagelse og bidrage til fragmenterede læringsoplevelser.

I stedet for at fjerne teknologi fra klasseværelset søger politikken at sikre, at digitale værktøjer anvendes bevidst og kun, når de har en klar pædagogisk værdi.

Sådan fungerer det

Tilgangen involverede implementering af en skoleomfattende politik for håndtering af digitale enheder i timerne.

Hovedelementerne i denne politik omfatter

Mobiltelefonhåndtering

I begyndelsen af hver lektion placerer eleverne deres telefoner i de dertil indrettede telefonbokse i klasseværelset. Dette hjælper med at reducere afbrydelser forårsaget af notifikationer, beskedapplikationer og sociale medier.

Målerettede brug af digitale enheder

Bærbare computere og computere forbliver lukkede i begyndelsen af timerne, medmindre de er nødvendige til en specifik læringsaktivitet. Dette opfordrer eleverne til at begynde timerne med deres opmærksomhed rettet mod læreren, deres klassekammerater og læringsmålene.

Balancering af digital og analog læring

Lærere opfordres til at inkorporere en række ikke-digitale læringsaktiviteter, herunder:

- Gruppediskussioner
- Samarbejdsbaseret problemløsning
- Håndskrevne øvelser
- Reflekterende dialog i klasseværelset

Dette skaber en balance mellem digitale og analoge tilgange til læring og fremmer aktiv deltagelse og interpersonel interaktion.

Effektiv implementering kræver, at skærmpolitikken ledsages af professionelle udviklingsinitiativer, der støtter lærerne i at skabe engagerende læringsmiljøer.

Dette omfatter

Spørgeskema om lærerinteraktion

Lærere bruger QTI til at:

- Indsaml struktureret feedback på elev-lærer-interaktioner
- Reflekter over, hvordan deres undervisningspraksis påvirkede engagement, kommunikation og motivation.

(Se også afsnittet om QTI under Faktor 3)

Peer Observation

Lærerne observerer hinandens timer og diskuterer tilgange til:

- Effektiv integration af digitale værktøjer
- Opmuntring til studerendes deltagelse
- Støtte til fokuserede læringsmiljøer
- Styrkelse af ledelsespraksis i klasseværelset

Disse muligheder opfordrer til faglig refleksion og deling af effektive undervisningsstrategier.

Hvorfor det virker

Forskning tyder på, at hyppige digitale afbrydelser kan reducere elevernes evne til at fastholde opmærksomheden under læring. Ved at reducere distraktioner og etablere klare forventninger til teknologibrug kan skolerne understøtte større fokus og deltagelse.

De rapporterede resultater var, at klasseværelserne bliver mere fokuserede, og at undervisningen i stigende grad er afhængig af dialog, samarbejde og elevinteraktion.

Implementeringen af politikken for digital teknologi i kombination med lærernes professionelle læringsstøtte fremhæver, hvordan bevidst teknologistyring kan understøtte engagement, motivation og i sidste ende fastholdelse af elever.

Fremtidige veje og ambitioner

Hvorfor det betyder noget?

At forstå, hvordan nuværende læring relaterer sig til fremtidige mål, kan øge motivationen, styrke vedholdenheden og hjælpe eleverne med at se værdien i deres uddannelsesrejse.

Det svenske bidrag fremhævede vigtigheden af mentorordninger, vejledning, iværksætteruddannelse og fremtidsfokuserede læringsoplevelser, der hjælper studerende med at udforske muligheder og udvikle selvtillid i deres fremtidige veje.

At hjælpe eleverne med at identificere deres styrker, interesser og ambitioner kan styrke både engagement og langsigtet uddannelsesmæssig succes.

Resultaterne fra Engaging Minds fremhæver vigtigheden af tillidsfulde relationer, tilhørsforhold, selvtillid og fremtidsorientering som beskyttende faktorer mod manglende engagement.

Inkluderende mentorordninger adresserer disse faktorer samtidig ved at give eleverne en støttende voksenrelation, muligheder for refleksion, opmuntring til deltagelse og vejledning i at udforske fremtidige ambitioner. Ved at hjælpe eleverne med at føle sig set, hørt og støttet kan mentorordninger styrke engagement, trivsel og motivation.

Praktiske værktøjer

Inkluderende mentorordninger for fremtidig parathed

	Mål:	Fremtidsveje og ambitioner Studerendes selvtillid Personlig udvikling
	Velegnet til:	Lærere, mentorer, tutorer, studievejledere og elevstøtteteams
	Hvornår:	Karrierevejledningsaktiviteter, overgangsplanlægning, personlige udviklingsprogrammer, mentorprogrammer, fremtidsforløb og initiativer til at opbygge ambitioner
	Tid krævet:	Løbende mentorforhold

Formål

Projektet Advancing Inclusive Mentorship (AIM) udviklede en inkluderende mentorramme, der er designet til at støtte de studerendes personlige, akademiske og professionelle udvikling. Rammeværket har til formål at styrke de studerendes engagement ved at skabe støttende mentorforhold, der hjælper de studerende med at opbygge selvtillid, udvikle selvbevidsthed og udforske fremtidige hindringer for deltagelse og succes.

Tilgangen anerkender, at eleverne har forskellige erfaringer, styrker, behov og ambitioner. Gennem strukturerede mentorsamtaler hjælper mentorerne eleverne med at reflektere over deres mål, identificere muligheder, navigere i udfordringer og udvikle den selvtillid, der er nødvendig for at komme videre i uddannelse og videre.

Sådan fungerer det

Hvad er inkluderende mentorordning?

Inkluderende mentorordninger er baseret på princippet om, at alle elever skal have adgang til støttende relationer, der hjælper dem med at føle sig værdsat, lyttet til og i stand til at nå deres mål.

Mentorens rolle er ikke at give svar eller løse problemer for eleverne. I stedet støtter mentorerne eleverne i at:

- Reflekter over deres styrker og interesser
- Opbygge selvtillid og selvtillid
- Sætte realistiske mål
- Udforske fremtidige muligheder
- Udvikle problemløsningsevner
- Naviger udfordringer og tilbageslag
- Styrke deres følelse af tilhørsforhold og deltagelse

Kerneprincipper i AIM's inkluderende mentorramme

Princip	Beskrivelse	Mentoraktivitet	Studerendes indflydelse
Opbygning af tillidsfulde relationer	Effektiv mentorordning begynder med at opbygge tillid og psykologisk tryghed.	Mentorer skaber muligheder for åbne og respektfulde samtaler ved at: • Lytter aktivt • Viser ægte interesse • Opretholdelse af fortrolighed, hvor det er relevant • At vise empati og forståelse • Opmuntring af studerendes stemme	Elever er mere tilbøjelige til at søge støtte og diskutere udfordringer, når de føler sig trygge og respekterede.
Fokus på styrker	I stedet for at fokusere på problemer eller mangler, hjælper mentorer eleverne med at genkende og bygge videre på deres eksisterende styrker.	Mentorspørgsmål kan omfatte: • Hvad er du stolt af? • Hvad nyder du at lave? • Hvad er dine styrker? • Hvilke færdigheder har hjulpet dig med at overvinde udfordringer tidligere?	At erkende styrker kan øge selvtillid og motivation.
Opmuntr til refleksion og målsætning	Mentorer støtter eleverne i at tænke over deres ambitioner og identificere realistiske skridt i retning af at nå dem.	Emner kan omfatte: • Akademiske mål • Personlige udviklingsmål • Fremtidige uddannelsesveje • Karriereønsker • Lederskabsmuligheder	Eleverne opfordres til at udvikle ejerskab over deres mål og identificere handlinger, de kan iværksætte for at nå dem.
Fremme inklusion og tilhørsforhold	Rammerne understreger vigtigheden af at sikre, at alle elever føler sig inkluderede, respekterede og forbundet.	Mentorer opfordrer eleverne til at: • Deltag i skoleaktiviteter • Udvikle positive relationer med jævnaldrende • Få adgang til tilgængelige supportfunktioner • Skabe forbindelser i skolefællesskabet	Dette kan bidrage til at styrke engagementet og tilknytningen til skolen.
Understøtte fremtidsparathed	Mentorsamtaler hjælper eleverne med at udforske fremtidige muligheder og udvikle selvtilliden til at forfølge dem.	Diskussionerne kan omfatte: • Karriereinteresser • Iværksætter • Uddannelsesveje • Arbejdsrelaterede færdigheder • Personlige ambitioner	At hjælpe eleverne med at forbinde nuværende læring med fremtidige muligheder kan styrke motivation og vedholdenhed.

Eksempel på mentorsamtaleopfordringer

At lære den studerende at kende

Hvad er du mest interesseret i nu?

Hvad nyder du mest ved skolen?

Hvad er du stolt af at have opnået?

Udforskning af styrker

Hvad synes du, du gør godt?

Hvilke styrker ser andre mennesker i dig?

Hvornår føler du dig mest selvsikker?

Fremadrettet

Hvad vil du gerne opnå i år?

Hvilke muligheder vil du gerne udforske?

Hvad er dine håb for fremtiden?

Overvindelse af udfordringer

Hvilke udfordringer står du over for nu?

Hvilken støtte ville hjælpe?

Hvilke små skridt kunne du tage næste gang?

Støttende værktøjer og aktiviteter

Som en del af AIM-projektet kan mentorer bruge yderligere ressourcer til at hjælpe eleverne med at udforske fremtidige muligheder og udvikle tillid til deres evner.

Disse omfatter:

AIM-beredskabsværktøj

Et selvevalueringsværktøj, der hjælper eleverne med at reflektere over deres styrker, interesser og parathed til at forfølge iværksættermuligheder.

Innovations- og iværksætteruge

Et aktivitetsprogram, der giver studerende mulighed for at engagere sig i innovationsudfordringer, udforske fremtidige veje og udvikle entreprenøriel tænkning gennem praktiske erfaringer.

Hvorfor det virker

Studerende er mere tilbøjelige til at engagere sig i læring og holde ud gennem udfordringer, når de kan se en meningsfuld forbindelse mellem deres nuværende erfaringer og deres fremtidige ambitioner.

Inkluderende mentorordninger giver eleverne et tillidsfuldt forhold, hvor de kan udforske deres styrker, interesser, mål og bekymringer i et støttende miljø.

Ved at fokusere på styrker, opfordre til refleksion og hjælpe eleverne med at identificere realistiske veje fremad, kan mentorordninger øge selvtillid, selvtillid og motivation.

Vægten på tilhørsforhold, inklusion og fremtidsparathed hjælper også eleverne med at udvikle en stærkere følelse af formål og retning, hvilket er vigtige faktorer for engagement, trivsel og langsigtet uddannelsesmæssig succes.

Tidlig identifikation og responsiv support

Hvorfor det er vigtigt

Elevfrafald sker sjældent fra den ene dag til den anden. Ofte udvikles det gradvist gennem en kombination af akademiske, sociale, følelsesmæssige, adfærdsmæssige og fremmøderelaterede faktorer. Mindre ændringer i deltagelse, motivation, fremmøde, trivsel eller akademiske præstationer kan være tidlige indikatorer for, at en elev kan have brug for yderligere støtte.

Resultaterne fra Engaging Minds fremhæver vigtigheden af at identificere disse signaler tidligt og reagere, før udfordringer bliver betydelige barrierer for engagement, læring og fastholdelse. Effektiv støtte kræver derfor, at skolerne etablerer processer, der gør det muligt for personalet at genkende bekymringer, dele information og koordinere rettidige interventioner.

Tidlig identifikation er mest effektiv, når skolerne kombinerer professionel vurdering med information indsamlet fra flere kilder, herunder fremmødemønstre, akademiske fremskridt, lærerobservationer, bekymringer om trivsel og elevfeedback. Lige så vigtigt er det at have strukturer på plads, der sikrer, at eleverne modtager passende støtte, når bekymringerne er identificeret.

Eksemplerne i dette afsnit viser, hvordan skoler kan bruge overvågningssystem, professionelt samarbejde og strukturerede støtteprocesser til at identificere elever, der kan være i risiko for at miste interessen, og yde rettidig og målrettet støtte.

Praktiske værktøjer

Athena Tracker (Irland)

	Mål:	Tidlig identifikation af potentiel frakobling gennem overvågningsdata
	Velegnet til:	Skoleledere, årgangsledere, studievejledere, elevstøtteteams, lærere
	Hvornår:	Gennem hele studieåret som en del af den løbende akademiske overvågning og studenterstøtteprocesser
	Tid krævet:	Løbende overvågning og evaluering gennem hele skoleåret

Formål

Athena Tracker er et akademisk overvågningssystem, der bruges til at identificere elever, hvis præstationer muligvis ikke er tilstrækkelige til at opfylde deres dokumenterede potentiale. Systemet hjælper skoler med at genkende mulige tidlige indikatorer for manglende engagement ved at sammenligne elevernes præstationer med forventede præstationsniveauer.

Sådan fungerer tilgangen

Athena Tracker genererer en forventet præstationsprofil for eleverne og fremhæver tilfælde, hvor præstationen falder under dette niveau. Lærerne bruger disse oplysninger sammen med deres professionelle viden om eleverne til at identificere dem, der kan have gavn af yderligere støtte.

Informationen kan også bruges til at understøtte samtaler mellem elev og lærer om fremskridt, styrker, udfordringer og fremtidige mål. Disse samtaler opfordrer til refleksion, målsætning og elevansvar for læring.

Hvorfor det virker

Elever, der begynder at miste interessen, viser ikke altid tydelige tegn på vanskeligheder. Overvågning af præstationer i forhold til potentiale kan give en vigtig tidlig indikator for, at der kan være behov for yderligere støtte. Når tilgangen kombineres med professionel vurdering og støttende samtaler, hjælper den skolerne med at gribe ind, før vanskelighederne bliver mere betydelige.

Øvelseseksempel

Athena Tracker bruges på St. Joseph's Secondary School i Rush, Irland, som en del af en bredere tilgang til at identificere elever, der kan have brug for yderligere faglig eller personlig støtte.

Elevstøtteteam (Irland)

Mål: Koordineret tidlig intervention og elevstøtte

Velegnet til: Skoleledere, studievejledere, trivselsteams, hjemmekoordinatorer, skolefællesskabskontakter, specialundervisningslærere, elevstøttepersonale

Hvornår: Som en del af en regelmæssig helhedsproces på skolen til at identificere, diskutere og imødekomme elevernes behov

Tid krævet: Regelmæssige møder i løbet af skoleåret (f.eks. ugentligt eller hver fjortende dag)

Formål

Studiestøtteteamet tilbyder en struktureret proces til at identificere, diskutere og reagere på bekymringer vedrørende elevers engagement, trivsel, fremmøde, adfærd og akademiske fremskridt.

Sådan fungerer tilgangen

Elevstøtteteamet mødes regelmæssigt for at gennemgå elever, der kan have brug for yderligere støtte. Information fra lærere, fremmøderejistreringer, akademiske overvågningssystemer, studievejledere, trivselsstøtte og forældre kommunikation tages i betragtning for at udvikle en holistisk forståelse af elevernes behov.

Teamet arbejder sammen om at identificere bekymringer, koordinere interventioner og overvåge elevernes fremskridt over tid.

Støtter kan omfatte:

- Akademisk mentorordning
- Vejledningsstøtte
- Fremmødeinterventioner
- Velværestøtte
- Forældreengagement
- Henvisning til yderligere skole- eller kommunale tilbud

Hvorfor det virker

Tilbagetrækning påvirkes ofte af flere faktorer og er muligvis ikke synlig gennem en enkelt indikator. Ved at samle information fra forskellige kilder hjælper elevstøtteteams skolerne med at identificere mønstre, koordinere indsatser og yde rettidig støtte, før bekymringerne eskalerer.

Tilgangen bevæger skolerne fra reaktiv intervention til proaktiv og forebyggende støtte.

Øvelseksempel

På St. Josephs Secondary School i Rush mødes elevstøtteteamet ugentligt for at drøfte elever, der muligvis har brug for yderligere støtte. Teamet samler information fra flere kilder for at koordinere interventioner og sikre, at eleverne modtager rettidig og passende støtte.

Personlige læringsforløb og mentorstøtte (Sverige)

Mål: Tidlig identifikation og responsiv støtte

Velegnet til: Skoleledere, lærere, mentorer, studievejledere, elevstøtteteams

Hvornår: Støt elever, der oplever akademiske vanskeligheder med valg. Tilbyd en geninddragelsesvej til elever, der er uengagerede eller i risiko for at uengagere sig.

Tid krævet: Løbende støtte gennem hele skoleåret

Formål

Den strukturerede genoptagelsesforløbssti har til formål at hjælpe elever med at genoptage deres engagement i uddannelse, når de er i risiko for at miste interessen eller forlade skolen tidligt. I stedet for at fokusere på en enkelt intervention kombinerer tilgangen personlig planlægning, mentorordninger, praktiske læringsoplevelser og koordineret støtte for at adressere de underliggende faktorer, der bidrager til manglende engagement.

Tilgangen anerkender, at eleverne fravælger undervisningen af forskellige årsager og derfor har brug for forskellige former for støtte.

1. Identificér barrieren for engagement

Skolerne identificerer først de primære faktorer, der påvirker en elevs deltagelse og fremskridt.

Almindelige barrierer kan omfatte:

Risikofaktor

Mulig støttestrategi

Akademiske vanskeligheder

Individuelle læringsplaner

Lav motivation og manglende engagement

Projektbaseret og erhvervsrettet læring

Mangel på selvtillid efter nederlag

Mentoring og rådgivning

Sociale eller følelsesmæssige udfordringer

Samarbejde med velfærds- og støttetjenester

Dårlig fremmøde

Overvågning og tidlig intervention

2. Udvikl en personlig læringsplan

Lærere, studievejledere og elever arbejder sammen om at udarbejde en individuel læringsplan.

Planen identificerer:

- Studerendes styrker
- Akademiske huller
- Fremtidige ambitioner
- Støttebehov
- Realistiske progressionsmål

Målet er at skabe en vej til videreuddannelse, erhvervsuddannelse eller beskæftigelse.

3. Tildel en mentor

Hver elev får tildelt en mentor, der fungerer som en fast kontaktperson gennem hele støtteprocessen.

Regelmæssige møder giver mentorer mulighed for at:

- Overvåg fremmøde og deltagelse
- Gennemgå fremskridt
- Identificer nye bekymringer
- Tilpas støtten efter behov
- Opfordr eleverne til at forblive forbundet med læringen

4. Genforbind læring med mål i den virkelige verden

Studerende tilbydes muligheder for at forbinde læring med praktiske og fremtidsrettede oplevelser.

Eksempler inkluderer:

- Besøg på arbejdspladser
- Korte praktikophold
- Samarbejdsprojekter med lokale organisationer
- Muligheder for erhvervsuddannelse

Disse oplevelser hjælper eleverne med at se relevansen af uddannelse og styrker motivationen til at fortsætte læringen.

5. Overvåg fremskridt og juster støtte

Elevernes fremskridt evalueres regelmæssigt gennem løbende kommunikation mellem lærere, mentorer, studievejledere og støttepersonale.

Efterhånden som selvtillid, fremmøde og akademiske præstationer forbedres, kan eleverne overgå til nationale programmer, erhvervsuddannelsesforløb eller jobmuligheder.

Hvorfor det virker

Mange elever, der trækker sig fra uddannelse, har oplevet gentagne akademiske vanskeligheder, lav selvtillid eller manglende forbindelse mellem skolen og deres fremtidige ambitioner.

Fyrisskolans tilgang, som diskuteres mere detaljeret i håndbogen om engagement i tankerne, viser, at genoptagelse af læring kræver mere end blot faglig støtte. Ved at kombinere personlige læringsplaner, mentorordninger, praktiske læringserfaringer og koordineret støtte kan skoler hjælpe elever med at genopbygge selvtilliden, forbedre fremmødet, styrke motivationen og genoprette forbindelsen til læring.

Det er vigtigt at bemærke, at tilgangen fokuserer på at skabe veje tilbage til uddannelse i stedet for at se manglende engagement som et slutpunkt.

Helhedskultur for skolen og systemer til engagement

Hvorfor det er vigtigt

Eksemplerne præsenteret i denne lærerressource viser, at elevernes engagement og fastholdelse påvirkes af en række sammenhængende faktorer, herunder tilhørsforhold, relationer, deltagelse, trivsel, motivation, fremtidige ambitioner og adgang til støtte. Mens individuelle aktiviteter og interventioner kan yde et vigtigt bidrag, tyder resultaterne fra Engaging Minds på, at de mest effektive tilgange opstår, når disse praksisser er integreret i en bredere helhedskultur på skolen, der prioriterer engagement, inklusion og elevernes succes.

Skoler, der med succes støtter engagement og fastholdelse af elever, går typisk ud over isolerede initiativer og udvikler i stedet koordinerede systemer, der sikrer, at eleverne er kendte, støttede og forbundet gennem hele deres uddannelsesforløb. Disse systemer hjælper skoler med at identificere nye bekymringer, styrke relationer, koordinere interventioner, engagere familier og skabe flere muligheder for, at eleverne kan deltage og få succes.

En tilgang, der omfatter hele skolen, anerkender, at engagement er et fælles ansvar. Lærere, skoleledere, vejledere, mentorer, familier og partnere i lokalsamfundet bidrager alle til at skabe et miljø, hvor eleverne føler sig værdsatte, støttede og motiverede til at forblive engagerede i læring.

Oversigt over eksempler på praksis for hele skolen

Eksemplerne på praktiske værktøjer i tabel 1 illustrerer, hvordan skoler kan kombinere mentorordninger, familieinddragelse, elevstøtteprocesser, overvågningssystemer og strukturerede relationer for at skabe et omfattende netværk af støtte omkring eleverne. Den fremhæver eksempler, der kombinerer flere aktiviteter i én enkelt tilgang, der implementeres på skoleniveau.

Tabel 1: Oversigt over eksempler på praksis for hele skolen

Praksis	Formål	Sådan fungerer tilgangen	Hvorfor det virker
Hjemme-, skole- og lokalsamfunds kontakt (HSCL)	At styrke samarbejdet mellem skolen, familierne og samfundstjenesterne for at støtte elevernes engagement og succes.	HSCL-koordinatoren fungerer som bro mellem hjem og skole, letter kommunikationen, støtter fremmødeinitiativer, organiserer forældreworkshops og -aktiviteter og forbinder familier med relevante samfundstjenester og -støtte.	Eleverne drager fordel af, når skoler og familier arbejder sammen. Stærke relationer mellem hjem og skole understøtter fremmøde, trivsel, engagement og fastholdelse af elever, samtidig med at skolerne hjælper dem med at reagere mere effektivt på nye bekymringer.
Studerer-støtteteam	At koordinere en helhedsorienteret indsats på skolens område vedrørende elevers trivsel, engagement, fremmøde, adfærd og akademiske bekymringer.	Et tværfagligt team mødes regelmæssigt for at gennemgå elevernes behov, dele information, koordinere interventioner og overvåge fremskridt. Information fra lærere, støttepersonale, familier og overvågningssystemer tages i betragtning for at opbygge en holistisk forståelse af hver elev.	Ved at samle forskellige perspektiver kan skolerne identificere bekymringer tidligere og yde koordineret støtte. Tilgangen bevæger skolerne fra reaktiv intervention til proaktiv og forebyggende støtte.
Athena Tracker	At støtte tidlig identifikation af elever, der kan være i risiko for at miste deres engagement, gennem faglig overvågning.	Elevernes præstationer sammenlignes med forventede præstationsprofiler for at identificere underpræstationer i forhold til potentiale. Disse oplysninger bruges til at informere diskussioner om elevstøtte, mentorsamtaler, målsætning og interventionsplanlægning.	Akademiske præstationer kan være en vigtig tidlig indikator for manglende engagement. Kombinationen af overvågningsdata med professionel vurdering hjælper skolerne med at reagere, før vanskelighederne bliver mere betydelige.

Tabel 1: Oversigt over eksempler på praksis for hele skolen

Praksis	Formål	Sådan fungerer tilgangen	Hvorfor det virker
Klasselærer system	At give hver elev en fast voksen kontaktperson, der støtter deres trivsel, fremskridt og deltagelse i skolelivet.	Klasselærerne opretholder regelmæssig kontakt med eleverne, overvåger trivsel og akademiske fremskridt, fremmer kommunikationen mellem hjem og skole og vejleder eleverne til passende støtte, når det er nødvendigt.	Regelmæssig kontakt med en voksen, der er tryk ved skolen, styrker relationer og tilknytning til skolen. Det sikrer også, at bekymringer kan identificeres og håndteres, før de bliver til hindringer for engagement.
Peer Tutor-system	At støtte elevernes overgang til skolelivet og styrke relationer med jævnaldrende, tilhørsforhold og deltagelse.	Ældre elever trænes til at støtte yngre elever gennem introduktionsaktiviteter, sociale arrangementer, uformel mentorordning og løbende peer-støtte. Programmet skaber muligheder for både lederskab og forbindelser på tværs af årgange.	Positive relationer med jævnaldrende er en vigtig beskyttende faktor mod manglende engagement. Peer-tutorer hjælper eleverne med at føle sig velkomne, forbundet og støttede, samtidig med at de bidrager til en positiv skolekultur.
Inkluderende mentorramme	At støtte eleverne i at udforske deres styrker, ambitioner, fremtidsmuligheder og personlige udvikling gennem mentorforhold.	Mentorer bruger strukturerede samtaler og reflekterende aktiviteter til at hjælpe eleverne med at identificere styrker, udforske interesser, sætte mål og overveje fremtidige uddannelses-, karriere- og iværksætterveje.	Studerende er mere tilbøjelige til at forblive engagerede, når de kan forbinde læring med fremtidige ambitioner. Mentorordninger hjælper med at opbygge selvtillid, selvbevidsthed, motivation og fremtidsberedskab.
Studieforløb og støtte til genoptagelse af uddannelsen	At hjælpe studerende, der er i risiko for at miste deres engagement, med at forblive tilknyttet uddannelse gennem personlig støtte og fleksible læringsforløb.	Individuelle læringsplaner, mentorordninger, praktiske læringsmuligheder og koordineret støtte bruges til at imødekomme elevernes akademiske, sociale og trivselsmæssige behov. Støtten tilpasses, efterhånden som eleverne gør fremskridt mod uddannelsesmæssige eller erhvervsrettede mål.	Fleksible læringsforløb anerkender, at eleverne står over for forskellige barrierer for at engagere sig. Ved at tilbyde målrettet støtte og meningsfulde læringsmuligheder kan skolerne hjælpe med at genopbygge selvtilliden, forbedre motivationen og engagementet i uddannelse.

Samlet set illustrerer disse fremgangsmåder, hvordan skoler kan bevæge sig ud over isolerede interventioner og skabe koordinerede systemer, der understøtter elevernes engagement og fastholdelse. Selvom hver tilgang adresserer et forskelligt aspekt af elevoplevelsen, deler de et fælles mål: at sikre, at eleverne er kendte, støttede, forbundet og i stand til at få adgang til hjælp, når det er nødvendigt.

Eksemplerne viser, at effektive strategier for engagement og fastholdelse er mest succesfulde, når de kombinerer stærke relationer, strukturerede støttesystemer, familieengagement, mentorordninger, overvågning og samarbejdsorienteret professionel praksis. Samlet set skaber disse tilgange en skolekultur, hvor engagement aktivt fremmes, og hver elev har muligheder for at deltage, få succes og trives.

Forbindelse af aktiviteter og praksis med beskyttende faktorer

Nogle af eksemplerne i denne håndbog viser, at elevernes engagement og fastholdelse påvirkes af en række sammenhængende beskyttende faktorer, herunder tilhørsforhold, relationer, deltagelse, trivsel, meningsfuld læring, fremtidige ambitioner og rettidig støtte.

Selvom hver aktivitet er grupperet efter dens primære bidrag, understøtter mange flere aspekter af beskyttelse. For eksempel understøtter SWOT-analysen for studerende både elevens handlekraft og fremtidige ambitioner. I denne lærerressource er aktiviteterne grupperet efter deres primære bidrag, samtidig med at man anerkender, at effektive engagementspraksisser ofte understøtter flere dimensioner af elevengagement og -fastholdelse samtidigt.

Tabel 2 giver et overblik over de praktiske værktøjer og tilgange, der er inkluderet i denne lærerressource, og hvordan de stemmer overens med de otte beskyttende faktorer, der er identificeret gennem Engaging Minds-projektet.

Tabel 2: Oversigt over praktiske værktøjer til at fremme engagement og fastholdelse knyttet til beskyttelsesfaktorer

Beskyttende faktor	Aktiviteter og praksis
1. Tilhørsforhold og skoletilknytning	Ligheder og forskelle; Komplimenter til din partner; Garncirkel diskussioner; Peer Tutor-system
2. Relationer og støttenetværk	Klasselærersystem; Hjemmeskole- og lokalsamfundskontakt; Inkluderende mentorordning
3. Studerendes handlekraft, stemme og deltagelse	Grønne, gule-røde svarkort; Strukturerede studiespørgsmål; SWOT-analyse af elever; QTI-refleksionspraksis for lærere
4. Velvære, motivation og modstandsdygtighed	Urdiagram Tidsrevision; Elevstøtteteam
5. Design af engagerende læringsoplevelser	Tydelige lektionsplaner; Strukturerede studiespørgsmål; Håndskrevne noter og refleksion; Politik for digitale værktøjer
6. Fremtidige veje og ambitioner	Motivationstrappe; SWOT-analyse for studerende; Inkluderende mentorordning; Personlige læringsforløb
7. Tidlig identifikation og responsiv støtte	Athena Tracker; Studiestøtteteam
8. Helhedskultur og systemer til engagement på skolen	Hjemme-skole-samfundskontakt; Elevstøtteteam; Athena Tracker; Klasselærersystem; Peer Tutor-system; Personlige læringsforløb

Et sidste opmuntrende ord

Projektet Engaging Minds har vist, at forbedring af studerendes engagement ikke kræver et enkelt transformativt program eller en perfekt løsning.

Oftere er det resultatet af mange små handlinger, stærke relationer, støttende systemer og meningsfulde muligheder, der arbejder sammen for at hjælpe eleverne med at føle sig set, værdsat og støttet.

Eksemplerne i denne lærerressource viser, at skoler over hele Europa allerede finder kreative og effektive måder at styrke engagementet og reducere risikoen for manglende engagement.

Selvom alle skolekontekster er forskellige, er det underliggende budskab ensartet: positive relationer, en følelse af tilhørsforhold, meningsfuld deltagelse og støttende veje er vigtige.

Vi opfordrer dig til ikke at se denne ressource som en tjekliste, der skal udfyldes, men som en samling af idéer og tilgange, der kan tilpasses dine egne elever, klasseværelser og det bredere skolesamfund.

Selv små ændringer, der implementeres konsekvent og understøttes på tværs af skolen, kan gøre en meningsfuld forskel.

Enhver interaktion betyder noget. Enhver relation betyder noget. Enhver elev betyder noget.